

Chomęciska transkrypcja nagrania 4

Pan 1: Przy tej miedzy.

Zapomniane 1: Przy miedzy, dziesięć metrów od pomnika.

Pan 2: Zboże rośło [00:05] ...kępa, mówi tak trzy na trzy, zawsze było lepsze.

Zapomniane 1: A, no widzi pan. A kto to powiedział?

Pan 1: A, no był taki.

Zapomniane 1: I skąd on to wiedział?

Zapomniane 1: Aha, po prostu. To musimy do niego dotrzeć.

Pan 2: Wyjechał.

Zapomniane: Ale mieszka w Chomęciskach?

Pan 2: Tak.

Zapomniane 1: A jeszcze coś mi się przypomniało, co ona mówiła, pani Krystyna...

Pan 2: [00:38] ...co słyszała.

Zapomniane 1: Czy ten, który przyjechał, on miał... Zginęła tu jego siostra i brat? Czy dwie siostry?

Pan 2: Nie wiem. Siostra to na pewno była, bo moja siostra mówiła. Jeszcze tu... Ja nie wiem, ja nie pamiętam. Słyszałem, moja matka opowiadała... [01:00?] Aj tam, nie chcę gadać na ten temat. Ja tyle wiem, com słyszał.

Zapomniane 1: No tak, bo tych, którzy widzieli, to już nie ma.

Pan 2: Nie ma. Ona jak zmarła miała 91 lat, to było, ja wiem... Zmarła 8 lat temu. Miała 91 lat, to ona pamiętała. Bo ta Żydówka bawiła się z moją siostrą. To pamiętała na pewno. Powiedziałyby, a ja co mogę powiedzieć. To, com słyszał.

Zapomniane: A pamięta pan, mama mówiła jakies imiona tych Żydów?

Pan 2: Może i mówiła, ja nie pamiętam.

Zapomniane 1: A jak się nazywał ten pan, na rowerze co przejechał, żebyśmy mogła kiedyś go zapytać o to?

Pan 2: On to samo powie, co i ja powiem.

Zapomniane 1: Czyli mówił, że była kępa?

Pan 2: No że potem lepiej miało rosnąć zboże.

Zapomniane 1: Dziesięć metrów od...

Pan 2: Od miedzy, prosto. [02:09] ...to widać, że pszenica, tam jakiś krzak rośnie.

Zapomniane 1: Czyli to jest tak na środku pola?

Pan 2: No tak, bo to jest inne pole, to jest inne.

Pan 1: Ta miedza jest tutaj.

Zapomniane 2: To jest na tym polu?

Pan 2: Na tym. Nie wiem, ja nie wiem, on mówił, że tu taka kępa rośła. A jak tam było to nie wiem.

Zapomniane 1: I tam cztery osoby?

Pan 2: Nie wiem.

Zapomniane 1: Ile to było tych osób?

Pan 2: Ja nie pamiętam. Może mama mówiła, ale gdzie to ja tam brał pod uwagę, mnie to potrzebne. A na co państwo to zbierają, te wiadomości? Po co to?

Zapomniane 1: Bo chcemy znaleźć grób i go upamiętnić. Zaznaczyć jakoś, coś z nim zrobić. Bo dla Żydów bardzo ważne jest to, żeby nie ruszać szczątków.

Pan 2: To ja wiem, bo ja byłem dwa lata w Izraelu, to ja wiem na temat Żydów.

Zapomniane 1: Jak pan mówił o tej kępie, to ja sobie wyobrażam, że po prostu może ten grób był widoczny przez ileś lat po wojnie.

Pan 2: Nie wiem.

Pan 1: Ale to ulali pewnie i tam nikt nie patrzył na to.

Zapomniane 1: Bo żadnych ekshumacji, wyciągania tych szczątków, nikt tego nie robił jakoś oficjalnie?

Pan 1: Nie, oni tu zrobili ten pomnik, te Gołdziółki.

Pan 2: Gdzieś autostrada szła, to wykopywali... Zmienili. Tam, gdzie Żydów pochowali, zmienili całą drogę.

Zapomniane 1: Ale gdzie?

Pan 2: Tych Żydów tam. A ja wiem gdzie to było, ja pamiętam... [04:14] ...to ja wiem jak to było...

Pan 1: Przekopywali?

Pan 2: Zmienili całkiem.

Nagranie Fundacji Zapomniane [zapis audio], dwóch anonimowych mieszkańców wsi Chomęciska Duże, rozmowę przeprowadziła Agnieszka Nieradko, Chomęciska Duże, 14 lipca 2021 r.